

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII W GIMNAZJUM

1. Cele oceniania wewnątrzszkolnego:

- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
- pobudzenie uczniów do systematycznej pracy i rozwoju, wspieranie motywacji.
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za osobiste postępy.
- Dostarczenie rodzicom bieżącej informacji o osiągnięciach ich dzieci oraz trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach – wskazanie dalszej pracy.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

2. Sposób informowania o wymaganiach na poszczególne oceny.

- Informacja ustna przekazana uczniowi przez nauczyciela w terminie do 2 tygodni od rozpoczęcia nauki.
- Informacje w formie pisemnej znajdują się u nauczyciela przedmiotu i SA dostępne podczas spotkań indywidualnych.

3. Przedmiotem oceniania są:

- **wiedomości** w zakresie: wskazywania i opisywania faktów, nazw geograficznych, terminów; zrozumienia związków i zależności zachodzących w przestrzeni geograficznej;
- **umiejętności** w zakresie: samodzielnego porządkowania i wartościowania informacji; posługiwania się zdobytymi informacjami z różnych źródeł; praktycznego stosowania informacji; twórczego rozwiązywania problemów; prezentowania treści geograficznych;
- **postawy**: systematyczności pracy ucznia przez cały rok (przygotowanie się do zajęć lekcyjnych, udział w wykonywaniu zadań na lekcji); aktywność i inicjatywa; rozwój własnych zdolności i zainteresowań; umiejętność współdziałania w grupie.

4. Formy i metody sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia:

A. Uczniowie mogą być oceniani:

- w sali lekcyjnej;
- podczas zajęć w terenie;
- za działania na rzecz szkoły i środowiska związane tematycznie z przedmiotem;
- uczestnicząc w konkursach przedmiotowych.

B. Ocenianiu podlegają;

- wypowiedzi ustne – przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu – co najmniej raz w semestrze;
- sprawdziany – przeprowadzane po zrealizowaniu większej partii materiału(po każdym zrealizowanym dziale), poprzedzone lekcją powtórzeniową, zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej;
- kartkówki – obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiedziane;
- znajomość mapy świata i mapy Polski;
- prace domowe;
- zeszyty ćwiczeń – dwa razy w semestrze
- aktywność (np. praca indywidualne na lekcji, praca w grupach)
- prace dodatkowe (np., referaty, prezentacje, plansze tematyczne, prace plastyczne, albumy)
- udział w konkursach na terenie szkoły i poza nią;
- inne działania wynikające z zainteresowań ucznia, wiążące się z programem nauczania geografii jak i wykraczające poza program, np.: własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez nauczyciela.

5. Poziomy wymagań:

- Poziom wymagań koniecznych (K) obejmuje wiadomości i umiejętności niezbędne w dalszym kształceniu.
- Poziom wymagań podstawowych (P) obejmuje wiadomości i umiejętności, które są stosunkowo łatwe do opanowania, niezbędne w dalszej edukacji, bezpośrednio użyteczne w życiu szkolnym i pozaszkolnym.
- Poziom wymagań rozszerzonych (R) obejmuje wiadomości i umiejętności, które są pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej edukacji, pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym.
- Poziom wymagań dopełniających (D) obejmuje wiadomości i umiejętności, które są twórczo naukowo ponadprogramowe związane z treściami nauczania, wymagają wielu operacji myślowych (uogólnienia, wnioskowania, redukcji, dedukcji).
- Poziom wymagań wykraczających (W) obejmuje wiadomości i umiejętności wykraczające ponad treści zawarte w podręczniku.

6. Progi procentowe poszczególnych ocen:

- niedostateczny – 0 – 29%
- dopuszczający - 30 – 50 %
- dostateczny - 51 – 74%
- dobry - 75 – 90 %
- bardzo dobry - 91 - 99 %
- celujący - 100 % i więcej

7. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie.

Uczeń:

Ocena niedostateczna:

- nie opanował treści koniecznych, przewidzianych w minimum programowym;
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi ich nadrobić;
- nie przejawia gotowości do przyswajania nowych wiadomości;
- nie podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i nie współpracuje z nim;
- nie korzysta z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez szkołę;
- nie sprostął wymaganiom K.

Ocena dopuszczająca:

- opanował treści konieczne, obejmujące najniższy zakres wiadomości i umiejętności przewidziane w minimum programowym;
- ma braki w podstawowych wiadomościach, lecz przy pomocy nauczyciela potrafi je nadrobić;
- przejawia gotowość do przyswajania nowych wiadomości i poprawy ocen niedostatecznych;
- podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i współpracuje z nim;
- sprostął wymaganiom K.

Ocena dostateczna:

- opanował treści podstawowe niezbędne w dalszej nauce;
- z minimalną pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy;
- analizuje podstawowe zależności;
- przejawia własną inicjatywę;
- rozumie treści określone programem nauczania;
- próbuje porównywać, wnioskować, zajmować stanowisko;
- sprostął wymaganiom K, P.

Ocena dobra:

- opanował w dużym stopniu wiadomości i umiejętności programowe;
- umie samodzielnie pracować z materiałem źródłowym i podręcznikiem;
- stosuje terminologię typową dla danego przedmiotu;
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem metod oraz różnorodnych źródeł informacji;
- sprawnie pracuje w grupie;
- dostrzega i wyjaśnia związki pomiędzy różnymi procesami na Ziemi;
- sprostął wymaganiom K, P, R.

Ocena bardzo dobra:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności programowe w danej klasie;
- potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty, zjawiska;
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę w różnych, nowych sytuacjach;
- chętnie wyszukuje informacje, wykorzystuje różne źródła informacji;
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem;
- uczestniczy i uzyskuje dobre wyniki w różnych formach współzawodnictwa;
- sprostą wymaganiom K, P, R, D.

Ocena celująca:

- posiada wiadomości i umiejętności ponadprogramowe w danej klasie;
- umie formułować problemy i rozwiązywać je w sposób nietypowy;
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia;
- prowadzi własne prace badawcze, obserwacje pod okiem nauczyciela;
- aktywnie uczestniczy w różnych formach współzawodnictwa i uzyskuje w nich wysokie wyniki;
- sprostą wymaganiom K, P, R, D, W.

8. Wagi ocen: Każda ocena cząstkowa, zdobywana przez uczniów ma określoną wagę.

Forma aktywności	Waga oceny cząstkowej	Kolor zapisu w dzienniku
	5	czerwony
Sprawdzian	4	
Osiągnięcia w konkursach na etapie województwa	4	
Kontrolne prace pisemne z 3 ostatnich lekcji (kartkówki)	3	czarny
Odpowiedzi ze znajomości mapy	3	
Osiągnięcia w konkursach na etapie gminnym i szkolnym	3	
Samodzielne prace wykonywane na lekcji	2	niebieski
Prezentacje multimedialne	2	
Prace w grupach na lekcji	2	
Zajęcia terenowe, zajęcia warsztatowe	2	
Praca domowa	1	zielony

9. Ocena śródroczna i końcoworoczna uwzględniające średnią ważoną ocen.

Średnia ważona	Ocena	Pełna nazwa oceny	Skrót oceny
poniżej 1,50	1	niedostateczny	ndst
1,51 – 2,59	2	dopuszczający	dop
2,60 – 3,60	3	dostateczny	dst
3,61 – 4,60	4	dobry	db
4,61 – 5,30	5	bardzo dobry	bdb
powyżej 5,31	6	celujący	cel

10. Kontrakt zawarty między uczniem a nauczycielem.

1. Na lekcjach geografii uczeń zobowiązany jest do posiadania : atlasu geograficznego, zeszytu przedmiotowego, podręcznika, zeszytu ćwiczeń.
2. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, dbania o swój warsztat pracy i przestrzegania zasad kultury i etyki.
3. Wymagania z geografii na poszczególne oceny są do wglądu u nauczyciela przedmiotu.
4. Prace sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów (sprawdziany) są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich pisać, to jest zobowiązany do pisania w terminie późniejszym (nie dłuższym niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły).
5. W przypadku, gdy uczeń nie pisał sprawdzianu z nieuzasadnionych powodów, pisze go na pierwszej lekcji, na której jest obecny.
6. Sprawdziany są do wglądu ucznia i jego rodziców, ale tylko na terenie szkoły.
7. Prace sprawdzające będą oceniane w terminie 2 tygodni.
8. Poprawa prac jest obowiązkowa, jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną. Poprawa powinna odbyć się w ciągu 2 tygodni od rozdania prac. Oceny niedostateczne mogą być poprawiane po zajęciach lekcyjnych. Dany sprawdzian uczeń poprawia tylko jeden raz.
9. Prace sprawdzające będą odbywały się po zakończeniu działu programu nauczania.
10. Prace pisemne obejmujące wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiedziane i oceny z tych prac nie podlegają poprawie.
11. Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego – semestralnego.
12. Nauczyciel ma obowiązek powiadomić uczniów o przewidywanym sprawdzianie i zakresie materiału z tygodniowym wyprzedzeniem.
13. Uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza na początku lekcji w trakcie sprawdzania listy obecności, ale nie dotyczy to zapowiedzianych kartkówek, lekcji powtórzeniowych oraz sprawdzianów.
14. Za brak pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną (ndst). Może ją poprawić wykonując inną pracę domową wskazaną przez nauczyciela.
15. Za prace związane z przedmiotem, oddane po terminie uczeń otrzyma ocenę niższą o 1 stopień.
16. Oceny są jawne i umotywowane przez nauczyciela.

17. Oceny: semestralna i końcoworoczna wystawiana jest na podstawie wszystkich ocen cząstkowych i nie jest ich średnią arytmetyczną, lecz średnią ważoną
18. O ocenie semestralnej (śródrocznej i końcoworocznej) uczeń będzie poinformowany w terminie 14 dni przed radą klasyfikacyjną.
19. O grożącej uczniowi ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice lub opiekunowie będą poinformowani na 30 dni (miesiąc) przed radą klasyfikacyjną.
20. Uczeń może poprawić ocenę semestralną w formie pisemnego sprawdzianu obejmującego wiadomości i umiejętności zdobyte w ciągu semestru.
21. Uczeń, który otrzyma niedostateczną na koniec roku szkolnego ma prawo do egzaminu poprawkowego w formie pisemnej – test wiadomości i umiejętności, który odbędzie się w ostatnim tygodniu ferii letnich (sierpień) i ustnej.
22. Uczniowie z opinia PPP-P mają obniżony poziom wymagań.
23. Uczeń korzystający z niedozwolonych źródeł w czasie sprawdzianu, odpisujący zadanie domowe, oddający do oceny prace nie napisane samodzielnie otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy.
24. Nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z przygotowania się do zajęć.
25. Uczeń nieobecny na lekcjach może prosić o dodatkową pomoc nauczyciela w uzupełnieniu zaległości.

11.Prawa rodziców odnośnie systemu oceniania.

Rodzic ma prawo:

- uzyskać informacje o postępach ucznia w nauce;
- mieć wgląd do pisemnych prac swojego dziecka na terenie szkoły;
- uzyskać uzasadnienie oceny cząstkowej, semestralnej, końcoworocznej;
- poznać PSO;
- na miesiąc przed zakończeniem semestru wiedzieć o zagrożeniu dziecka oceną niedostateczną z przedmiotu.